

Visuomenės ir verslo plėtros instituto veiklos poveikio matavimo metodika

Apie organizaciją

Visuomenės ir verslo plėtros institutas (toliau - VVPI) yra nacionalinė nevyriausybinių organizacijų, veikianti nuo 2018 metų. VVPI siekia kurti pokyčius jaunimui ir visuomenei aktualiais klausimais, vykdydamas veiklą keturiomis strateginėmis kryptimis: savanorystė, verslumas, įtrauktis ir pilietiškumas. VVPI plėtoja socialinius, kultūrinius, neformaliojo ugdymo(si) bei jaunimo projektus atokesniuose Lietuvos regionuose, siekdamas stiprinti bendruomenes ir skatinti aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime.

Organizacijos misija

VVPI siekia kurti ilgalaikius pokyčius jaunimo ir visuomenės gyvenime, skatindamas socialinę, kultūrinę ir ekonominę plėtrą atokesniuose Lietuvos regionuose. VVPI remiasi savanorystės, verslumo, įtraukties ir pilietiškumo vertybėmis, siekdamas ugdyti kompetencijas, suteikti paramą bei kurti bendruomeniškumą per įvairias programas, iniciatyvas ir priemones. Pagrindinis VVPI tikslas yra prisidėti prie visapusiškai išsilavinusios, sąmoningos ir aktyvios visuomenės kūrimo.

Organizacijos vizija

VVPI mato Lietuvą kaip šalį, kurioje kiekvienas jaunuolis turi galimybę augti, tobulėti ir aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime, nepriklausomai nuo geografinės padėties. VVPI siekia būti viena iš lyderiaujančių nevyriausybinių organizacijų, teikianti visapusišką paramą savanoriškos veiklos, verslumo, įtraukties ir pilietiškumo srityse, kuriant bendruomenišką, kūrybišką ir atsparią visuomenę. VVPI nori būti pavyzdžiu, kaip nevyriausybinių organizacijų gali veiksmingai prisidėti prie visuomenės augimo, stiprinant vietos bendruomenes ir skatinant tarptautinį bendradarbiavimą.

Strateginės veiklos kryptys:

1. SAVANORYSTĖ: VVPI siekia stiprinti savanoriškos veiklos organizavimo kokybę. VVPI koordinuoja Jaunimo savanoriškos tarnybos programas ir vykdo Europos solidarumo korpuso tarptautinės savanorystės projektus. Tikslas yra ne tik koordinuoti esamas ir galimas iniciatyvas, bet ir užtikrinti, kad su

savanoriais dirbantys asmenys turėtų reikiamas kompetencijas. Mokymai, pažintiniai vizitai, gerųjų istorijų ir patirčių dalijimasis bei metodinių ir praktinių įrankių suteikimas padeda tobulinti savanorių tutorių, mentorių ir koordinatorių įgūdžius.

2. VERSLUMAS: VVPI siekia ugdyti vietos gyventojų verslumo įgūdžius per kūrybiškumo lavinimą, dalijimąsi gerosiomis idėjomis ir patirtimis, pažintinius vizitus, verslumo akademiją, verslo atstovų mentorystės ir konsultacijų sesijas bei profesinio orientavimo užsiėmimus. Jauniems smulkiems verslams teikiama parama per specialius mokymus, konsultacijas ir reikalingą įrangą verslo pradžiai. VVPI tiki, kad verslumas prasideda nuo kūrybiškumo ir sugebėjimo savo idėją pateikti per istoriją ir pasakojimą.

3. ĮTRAUKTIS: VVPI skatina gyventojų sąmoningumą žmogaus teisių klausimais, organizuoja nacionalinius ir tarptautinius mokymus, konferencijas, leidžia metodinius įrankius ir vykdo komunikacijos kampanijas. Taip pat ugdo jaunų žmonių tarpkultūrinio sąmoningumo kompetencijas ir vykdo iniciatyvas, skirtas marginalizuotoms temoms: lytiškumo ugdymui, sąmoningumui apie žmogaus teises ugdyti, jaunimui iš atokesnių kaimiškųjų vietovių, emocinei gerovei ir psichikos sveikatos sąmoningumui.

4. PILIETIŠKUMAS: VVPI suvokia pilietiškumą plačiau nei tik valstybinių švenčių minėjimą. VVPI siekia ugdyti jaunų žmonių solidarumo jausmą, suvokimą, kad jie gali kurti ir aktyviai veikti vietos bendruomenėje, rūpintis savo bendruomenės nariais ir aplinka. Taip pat tikime, kad pilietiškumas apima kritinį mąstymą ir medijų bei informacinio raštingumo kompetencijas. VVPI siekia didinti jaunimo atsparumą dezinformacijai, klaidingai informacijai ir propagandai bei skatinti jų dalyvavimą demokratiname gyvenime.

Pagrindinis veiklos poveikio matavimo tikslas – suprasti savo vykdomų veiklų ir programų veiksmingumą bei priimti pagrįstus sprendimus, kur paskirstyti išteklius ateityje. Rinkdami duomenis ir juos analizuodami, galime identifikuoti, kurios strategijos yra veiksmingos, o kurios ne, ir atitinkamai koreguoti veiksmų planą. Šis procesas yra esminis siekiant nuolat tobulinti organizacijos veiklą ir užtikrinti, kad resursai būtų naudojami efektyviai.

Veiklos poveikio matavimo uždaviniai yra:

1. **Geriau planuoti.** Realus pasiekimų prognozavimas leidžia organizacijai nustatyti aiškius, pasiekiamus tikslus ir efektyviai paskirstyti išteklius.
2. **Geriau vertinti.** Užrašyta informacija leidžia objektyviai įvertinti pažangą siekiant savo tikslų, taip padedant atpažinti stipriąsias ir silpnąsias puses.

3. **Vykdyti veiklas ir programas geriau.** Naudodamiesi išmoktomis pamokomis, galime tobulinti veiklų ir programų kokybę, taip užtikrindami geresnius rezultatus.

Priklausomai nuo vykdomų veiklų ir programų tikslų ir turimų išteklių, veiklos poveikį galima išmatuoti įvairiais būdais:

1. *Kiekybinė analizė.* Tai apima statistinius metodus, tokius kaip apklausų rezultatai, dalyvių skaičius, veiklų dažnumas, pasiektų tikslų procentinė dalis. Kiekybinė analizė suteikia objektyvius duomenis apie veiklos apimtį ir pasiektus rezultatus.
2. *Kokybinė analizė.* Tai apima interviu, fokus grupių diskusijas, atvejų analizę, dalyvių stebėjimą ir atsiliepimų rinkimą. Kokybinė analizė leidžia giliau suprasti dalyvių patirtis, nuomones ir jausmus, susijusius su vykdomomis veiklomis ir programomis.
3. *Kombinuota metodika.* Naudojant tiek kiekybinius, tiek kokybinius metodus, galima gauti išsamesnį veiklos poveikio vaizdą. Tokia metodika leidžia sujungti objektyvius duomenis su subjektyviais vertinimais, taip užtikrinant visapusišką analizę.
4. *Kontrolinės grupės.* Taikant kontrolines grupes, kurios nedalyvauja programose ar veiklose, galima palyginti rezultatus ir įvertinti tikrąjį veiklų poveikį. Tai padeda pašalinti išorinių veiksnių įtaką rezultatams.
5. *Laiko analizė.* Veiklos poveikio matavimas laiko bėgyje leidžia stebėti pokyčius ir tendencijas. Tai padeda įvertinti ilgalaikį veiklos poveikį ir nustatyti, ar pasiekti rezultatai yra tvarūs.

Moksliškai pagrįstas veiklos poveikio matavimas leidžia organizacijoms priimti informuotus sprendimus, tobulinti savo veiklas ir programas, užtikrinti efektyvų išteklių naudojimą bei siekti aukštos kokybės ir tvarių rezultatų. Taikant įvairius matavimo metodus, galima tiksliai nustatyti, kurios strategijos ir iniciatyvos duoda geriausius rezultatus, ir taip nuolat tobulinti organizacijos veiklą.

Šiuo metu VVPI analizuoja labiausiai tinkamas poveikio matavimo metodikas savo veikloms ir programoms, siekdamas nustatyti labiausiai tinkamus vertinimo būdus. Organizacija taip pat testuoja skirtingus metodus, kad galėtų objektyviai įsivertinti savo poveikį.

Veiklos poveikio matavimas grindžiamas "Kurk Lietuvai" parengtomis gairėmis, kurios pateikia išsamias rekomendacijas ir rodiklius veiklos vertinimui. Šios gairės padeda užtikrinti sistemingą ir moksliškai pagrįstą

požiūrį į veiklos rezultatų analizę. Daugiau informacijos apie matuojamus rodiklius galite rasti čia: [Poveikio ataskaitų gairės](#).

Mokslinis pagrindimas:

1. **Sisteminimas požiūris.** Naudojant "Kurk Lietuvai" parengtas gaires, VVPI gali sistemingai ir nuosekliai rinkti ir analizuoti duomenis, užtikrindamas, kad visi svarbiausi rodikliai būtų įtraukti į vertinimo procesą.
2. **Duomenų patikimumas.** Gairės padeda užtikrinti, kad renkami duomenys būtų patikimi ir reprezentatyvūs, leidžiantys daryti pagrįstas išvadas apie veiklos poveikį.
3. **Įvairialypė analizė.** Taikant įvairius poveikio matavimo metodus, VVPI gali įvertinti tiek kiekybinius, tiek kokybinius veiklos aspektus, suteikdama visapusišką veiklos poveikio vaizdą.
4. **Nuolatinis tobulinimas.** Testuojant skirtingus metodus ir vertinant jų efektyvumą, VVPI gali nuolat tobulinti savo veiklos vertinimo procesus, taip užtikrindama geriausius įmanomus rezultatus.

Šis metodinis požiūris leidžia VVPI ne tik efektyviai įvertinti savo veiklos poveikį, bet ir nuolat tobulinti savo veiklas ir programas, siekiant dar didesnio poveikio ir vertės visuomenei.

Veiklos poveikio matavimo rodikliai:

1. Išėities rodikliai (Input Indicators):

- *Finansiniai ištekliai.* Stebima, kiek lėšų skirta konkrečioms veikloms ir programoms vykdyti.
- *Žmogiškieji ištekliai.* Analizuojamas į veiklas ir programas įtrauktų darbuotojų, savanorių ir ekspertų skaičius bei jų kompetencijos.
- *Materialiniai ištekliai.* Vertinami turimi infrastruktūros, įrangos ir kiti materialiniai ištekliai, reikalingi veiklų vykdymui.

2. Procesų rodikliai (Process Indicators):

- *Veiklos vykdymas.* Fiksuojami organizacijos veiklų ir programų įgyvendinimo etapai bei laikotarpiai.
- *Dalyvių skaičius.* Stebimas dalyvių, įtrauktų į įvairias veiklas ir programas, skaičius.
- *Veiklų kokybė.* Vertinama veiklų ir programų vykdymo kokybė, dalyvių pasitenkinimas bei atsiliepimai.

3. Rezultatų rodikliai (Output Indicators):

- *Pasiektų dalyvių skaičius.* Fiksuojamas dalyvių skaičius, kurie baigė programas arba dalyvavo veiklose.

- *Parengtų produktų skaičius.* Vertinami sukurti metodiniai įrankiai, leidiniai, mokymų medžiaga ir kiti rezultatai.
- *Renginių skaičius.* Stebimas surengtų mokymų, seminarų, konferencijų ir kitų renginių skaičius.

4. *Poveikio rodikliai (Outcome Indicators):*

- *Dalyvių pokyčiai.* Matomas dalyvių žinių, įgūdžių ir elgesio pokytis po veiklų ir programų.
- *Socialiniai pokyčiai.* Vertinami socialiniai pokyčiai bendruomenėse, pvz., padidėjęs savanorystės lygis, sumažėjęs socialinis atskyrimas.
- *Ekonominiai pokyčiai.* Stebimas dalyvių verslumo lygio padidėjimas, naujų verslo iniciatyvų atsiradimas, užimtumo padidėjimas.

5. *Ilgalaikio poveikio rodikliai (Impact Indicators):*

- *Ilgalaikis dalyvių įsidarbinimas.* Stebima, kiek dalyvių rado darbą ar pradėjo verslą per tam tikrą laikotarpį po programos baigimo, jei aktualu.
- *Bendruomenės vystymasis.* Analizuojami ilgalaikiai pokyčiai bendruomenėse, pvz., pagerėjusi gyvenimo kokybė, didesnis bendruomenės įsitraukimas į vietos iniciatyvas.
- *Tvarūs pokyčiai.* Vertinami ilgalaikiai ir tvarūs organizacijos veiklų poveikio rezultatai, pvz., sukurtos ilgalaikės partnerystės, nuolatiniai projektai.

Patvirtinta Visuomenės ir verslo plėtros instituto dalininkų susirinkime 2024 m. balandžio 29 d.